

SVATBA V KÁNI

Kázání ze soboty 21.1.2017 – br. Michal Balcar

Úvod

Mezi nejpříjemnější součástí kazatelské práce patří svatby. A teď nemluvím pouze o hostinách, jak byste si snad při pohledu na mě mohli myslet. ;-) Mám svatby obecně rád a z celého obřadu miluji nejvíc jeden okamžik. Tu chvíli, kdy ženich stojí přede mnou a oba hledíme ke dveřím do kostela. Zní tóny svatebního pochodu a v záři světla se objeví silueta nevěsty. Viděl jsem takhle už hodně nevěst a můžu přísahat, že v té chvíli je každá nevěsta tou nejkrásnější ženou v celé místnosti.

Dnes bych také rád kázal o svatbě. Jen je to svatba zvláštní, divná. Nevíme totiž, kdo se bere. Neznáme svědky, rodiče a neznáme ani ženicha s nevěstou. Víme jen, že to byli lidé, které měl Ježíš rád.

Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka; na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají víno.“ Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina.“ Matka řekla služebníkům: „Udělejte, cokoli vám nařídí.“ Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte ty nádoby vodou!“ I naplnili je až po okraj. Pak jim přikázal: „Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!“ Učinili tak. Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno – nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli – zavolal si ženicha a řekl mu: „Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli.“ Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili. (J 2,1-12)

Třetího dne

Jak víme, že je měl Ježíš rád? Mimo jiné z jednoduché informace na začátku textu. „Třetího dne...“ Třetího dne po čem? Logicky Jan odkazuje na pobyt na předchozím místě a tím byla Betanie. Mezi Betanií a Kánou je vzdálenost přibližně 75 km a uznáte sami, že ujít ji pěšky během tří dní není úplně procházka. Pokud tři dny a noci šlapete, abyste stihli svatbu (a není to svatba vaše vlastní), musí vám na ženichovi a nevěstě záležet. A dokázal to i svým prvním zázrakem.

Znamení

Evangelista Jan ve svém evangeliu uvádí přesně 7 zázraků. A neříká jím zázraky, nýbrž znamení. Každý z nich tedy o něčem důležitém vypovídá. Jedná se o uzdravení u rybníka Bethesda, uzdravení syna královského služebníka, nasycení 5000, chůze po vodě, uzdravení slepého od narození a nakonec vzkříšení Lazara. Není tak obtížné rozpoznat u většiny z nich, čeho by měly být znamením. Ale proměnění vody ve víno?!? Co vlastně říká? Není to vedle vzkříšení a uzdravení takový divný zázrak? Vlastně trochu zbytečný?

Mezihra – Marie a Ježíš

Ještě než zázrak nastane, dojde k zajímavé výměně názorů mezi Marií a Ježíšem. Začíná prostým konstatováním: „Už nemají víno...“ My, synové matek a manželé manželek, víme, že nic takového jako prosté konstatování z úst žen nezaznává. V každé větě je skrytý hlubší význam. A Ježíš si toho je vědom a proto má potřebu se ohradit: „Co to ode mne žádáš! Ještě

nepřišla má hodina.” V řečtině doslova: “*Co tobě a mně, ženo!*” To zní strašně, ale řečtináři nás ujišťují, že se jednalo o zdvořilé vymezení. Ježíš mamince vysvětluje, že musí nyní konat dílo svého Otce a tak nemůže být tím poslušným synem, který mamince dělá, co jí na očích vidí.

Vymezuje se, ale nakonec udělá to, co Marie žádá. Protože vztah mezi synem a matkou je výjimečný. (Tak je i moje maminka jediná, které i ve čtyřiceti odpouštím, že mi říká Míšo.) A Marie o tom vůbec nepochybuje, protože rozkáže služebníkům, aby udělali to, co Ježíš řekne.

Proč nelze stvořit víno ex nihilo?

To, co jim Ježíš řekne je, aby naplnili nádoby vodou. My dokonce víme, kolik té vody bylo. Jedna nádoba na dvě až tři vědra, dohromady něco kolem 500 litrů vody! 500 kg, které bylo třeba vytahat ze studny a nalít do nádob. Už slyším služebníky jak brblají a nadávají: “Ježíš je snad vtělený Bůh, soupodstatný s Otcem, preexistenční Logos, to nemůže stvořit víno *ex nihilo* – z ničeho?” No ano, to je logická otázka. To nemohl Ježíš stvořit víno z ničeho? Proč to ti chudáci museli tahat?

Kázání o Káně bylo mé první kázání, které jsem kázal jako student teologie. A tehdy (před 15 lety) jsem měl jasno. *Ježíš nám chce říci, že i my musíme udělat svůj díl. Až ho poctivě odvedeme, on přidá svůj zázrak.* Dnes musím říci, že nevím. Nevím, kolik přesně ten díl je. Jestli je někdy okamžik, kdy si můžu říct, že už jsem udělal všechno. A vím taky, že jsou chvíle, kdy lidé udělali všechno a zázrak přece nepřišel. Přesto lze jedno zevšeobecnění najít. Nějak Bůh stojí o to, abychom se podíleli na jeho díle v tomto světě. I když to děláme mizerně a nepořádně, stojí i o náš díl!

Zbytečný zázrak?

Byla přeměna vody ve víno opravdu zbytečným zázrakem? Jaké poselství nám Ježíš sdělil tímto znamením? Pravděpodobně to, že mu na radosti ženicha a nevěsty (a své maminky) natolik záleželo, že zde “učinil počátek svých znamení.” Ježíš byl společenský, byl s lidmi a dokázal se s nimi radovat ve chvílích štěstí.

Po jisté době strávené v církvi jsem si uvědomil, že mi chybí jedna věc. Naše víra je totiž strašně vážná. Ano, týká se vážných věcí a o nich se musí mluvit vážně. Ale součástí života je i smích, humor a radost. Ježíš udělal svůj první zázrak jenom proto, aby někomu nezkazil jednu z nejradostnějších chvil v životě. A vzkazuje i nám, že to není zbytečná věc, radovat se z věcí, které nám Hospodin daroval.